

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU HAKKINDA BİLGİLENDİRME

1. Kanunun Amacı

6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 'Amaç' başlıklı 1. maddesinde kanun ile elde edilmesi umulan amaç belirtilmiştir. Buna göre, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun amacı, "kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir."

Maddenin gerekçesinde, maddeyle Kanunun amacının belirlendiği, bu amacın, kişisel verilerin işlenmesinin disiplin altına alınması ve Anayasa'da öngörülen başta özel hayatın gizliliği olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin korunması olduğu belirtilmiştir. Gerekçede ayrıca Kanun ile son yıllarda önem kazanan kişinin mahremiyet hakkı ile bilgi güvenliği hakkının korunması ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasların düzenlenmesinin amaçlandığı belirtilmiştir.

2. Kanunun Kapsamı

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 'Kapsam' başlıklı 2. Maddesine göre, işbu kanun "Kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin bir parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır."

Kişisel verilerin korunması hakkı, öncelikle gerçek kişiler için söz konusudur. Tüzel kişilere ait veriler gerçek kişilerin verilerini de içeriyorsa ve gerçek kişi tüzel kişinin verisi sayesinde belirli veya belirlenebilir hale geliyorsa, bu durumda tüzel kişilere ait veriler de kişisel verilerin korunması hakkının kapsamı içinde olacaktır.

Kanunun uygulaması bakımından kamu ve özel sektör ayrımı yapılmamış olup düzenlenen usul ve esaslar bakımından her iki sektörde de uygulama alanı bulmaktadır. Kişisel verilerin kamusal organlar karşısında korunması hakkının muhatabı esas olarak devlet olmakla birlikte, çeşitli uluslararası düzenlemelerde de görüleceği üzere, devlet yanında özel sektör kurum ve kuruluşlarının da kişisel veri kurallarının muhatabı olduğu açıktır.

3. Kişisel Veri

Kanunda kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi olarak tanımlanmıştır. Bu bağlamda kişilerin kesin olarak belirlenmesini sağlayan adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi bilgiler yanında, kişinin fiziki, ailevi, ekonomik ve sosyal özelliklerine ilişkin bilgiler de kişisel veri olarak kabul

edilmektedir. Kanun gerekçesinde, isim, telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, özgeçmiş, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, genetik bilgiler gibi verilerin kişileri belirli veya belirlenebilir kılma özelliklerinin bulunması nedeniyle kişisel veriler oldukları belirtilmiştir.

4. Kişisel Verilerin İşlenmesi

Kanunda kişisel verilerin işlenmesi, “kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem” olarak geniş bir alanı kapsayacak şekilde tanımlanmıştır. **Kişisel verilerin işlenmesi, verilerin ilk defa elde edilmesinden başlayarak veriler üzerinde gerçekleştirilen tüm işlemleri kapsamaktadır.**

Kişisel verilerin korunması, bir ya da birden çok kişi veya kurumun dahil olduğu bir sürece ilişkin düzenlemeleri içerir. Bu süreç, kişisel verilerin işlenmesi olarak adlandırılır. İşleme bilgisayarla ya da elle gerçekleştirilen her türlü süreci içerir.

5. Veri Sorumlusu ve Veri İşleyen

Kanuna göre veri sorumlusu, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu kişiler olup gerçek veya tüzel kişi olabilir. Veri işleyen ise veri sorumlusu adına verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerdir.

6. Veri Kayıt Sistemi

Kanun kapsamında veri kayıt sistemi, kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği bir kayıt sistemi olarak tanımlanmıştır. Kanunun gerekçesinde de belirtildiği gibi veri kayıt sistemleri elektronik veya fiziki ortamlarda oluşturulabilir.

• **Derneğinizin de birçok üyeyi ve personeli bünyesinde barındırdığı ve söz konusu kişilerin kişisel verileri kayıt altına alan bir veri kayıt sisteminizin olduğu hususu göz önünde bulundurulduğunda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na tabi olduğunuz görülmektedir. İşbu kanundan dolayı derneğinizi veri sorumlusu sıfatı ile, talimatınız üzerine kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişi ise veri işleyen sıfatı ile sorumlu olacaktır.**

7. Kişisel Verilerin İşlenmesiyle İlgili Genel İlkeler

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin düzenlemelerde, verilerle ilgili yapılan işlemlerin insan onuru ve değerlerine uygun yapılması maksadı ile bazı ortak ilkeler belirlenmiştir. Bu ilkelerin birbirinden kesin çizgilerle ayrılması zordur. Bazı ilkeler bir diğerine kaynaklık

ederken bazıları da tamamlayıcı rol oynamaktadır. Bu ilkelere riayet edilmemesi durumunda kişisel verilerin iyi niyetle, hukuka uygun olarak işlenmediği, ortada bir kötüye kullanımın bulunduğu kabul edilmektedir.

- a. Hukuka ve Dürüstlük Kuralına Uygun Olma**
- b. Doğru ve Gerekli ise Güncel Olma**
- c. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin İşlenme**

Veri sorumluları, kişisel verileri belirttikleri amaçlar dışında başka amaçlarla işlerlerse bundan sorumlu olacaklardır.

- d. Kişisel Verilerin İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olması**

Bu ilkeye göre, veri sorumlusu kişisel verileri toplamadan önce amacına ulaşmak için verilerin mutlaka kullanılıp kullanılmaması gerektiğini saptamalı, kişisel verilerden amaca ulaşmak için yeterli miktarını toplamalı ve işlemeli, gereğinden fazla veri toplamamalı ve işlememelidir.

- e. İlgili Mevzuatta Öngörülen veya İşlendikleri Amaç İçin Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Edilme**

Veri sorumluları, kişisel verilerin muhafaza edilmesi süresini saptarken ilk olarak mevzuata bakmalı, eğer mevzuatta bir süre belirlenmişse bu süre kadar muhafaza edilmelidir. Eğer mevzuatta bir süre belirlenmemişse, veri sorumluları kişisel verileri ancak işledikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edebilirler. Bu süreler sonunda kişisel veriler silinmeli veyahut da anonim hale getirilmelidir. Kişisel veriler gelecekte kullanma ihtimaline binaen saklanamaz. Veri sorumlusu Kanunun 16. Maddesi uyarınca, kişisel verilerin işlenmesi için gerekli olan azami süreyi Sicile kayıt için başvururken bildirmek zorundadır.

- 8. Kişisel Verilerin İşlenme Şartları**

Kanunun 5. Maddesine göre, kural olarak kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızasının bulunduğu durumlar veya maddede sayılan istisnalar dışında işlenmesi yasaktır.

- a. İlgilinin Açık Rızası**

Rıza, ilgili kişinin açık ve kesin bir iradesi olmalı, bir başka deyişle ilgili kişinin kişisel verilerinin işlenmesine rıza gösterip göstermediği konusunda herhangi bir şüphe bulunmamalıdır. İlgili kişinin kendisi ile ilgili her türlü verinin işlenmesine rıza göstermesi şeklindeki beyanı bu koşulun sağlanmadığı anlamına gelecektir. Zira rıza somut veri işlem faaliyetine ilişkin olmalıdır. Ayrıca ilgili kişi, kişisel verilerinin işlenmesi ile ilgili, özellikle işlemenin içeriği, amacı, süresi, verilerin nerelerde kullanılacağı hakkında yeterince bilgilendirilmelidir. Rıza, kişinin özgür iradesi ile verilmelidir ve herhangi bir şekil şartına bağlı değildir.

İnternet ortamında yapılan rıza beyanları yukarıda belirtilen koşulları taşıyorsa kural olarak geçerli kabul edilir.

- b. İşlenme Yasağının İstisnaları**

İlgili kişinin açık rızası olmasa bile bazı hallerde kişisel verilerin işlenmesi mümkündür. Bu haller aşağıdaki gibidir:

- Kanunda açıkça düzenlenmiş olma,
 - Rızanın açıklanamadığı veya geçerli olmadığı hallerde kişilerin hayat ve beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,
 - Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması,
 - Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması,
 - İlgili kişinin kişisel verilerini alenileştirmiş olması,
 - Kişisel verilerin işlenmesinin bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması,
 - İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için zorunlu olması
- durumunda ilgili kişinin açık rızası olmasa dahi kişisel verilerin işlenebilir.

9. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 6. maddesinde, kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkumiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ve biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veri olarak sınıflandırılmıştır. Kanundaki düzenlemeye göre, özel nitelikli kişisel verilerin ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.

- Özel nitelikli verileri işleme yasağının **istisnaları**

Buna göre; yukarıda sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunda öngörülen hallerde ilgili kişinin açık rızası olmasa dahi işlenebilecektir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacı ile, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilecektir. Ayrıca kişisel verilerin işlenmesinde, Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınmasının şart olduğu belirtilmiştir.

10. Kişisel Veriler İle İlgili İşlemler

a. Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi

Hukuka uygun olarak işlenen kişisel verilerin işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması durumunda bu kişisel veriler re'sen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinecek, yok edilecek veya anonim hale getirilecektir.

11. Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri ve İlgili Kişinin Hakları

a. Veri Sorumlusunun Aydınlatma Yükümlülüğü

Kanuna göre veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, aydınlatma yükümlülüğü kapsamında ilgili kişiyi; veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği, veri işleme amacı, verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabileceği, veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ile kanunda sayılan diğer hakları konusunda bilgilendirmelidir.

b. İlgili Kişinin Hakları

Kişisel verileri işlenen kişi, kendisiyle ilgili kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme, işlenmişse buna ilişkin bilgileri talep etme, verilerin işlenme amacı ile bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme, yurtiçinde veya yurtdışında verilerin kimlere aktarıldığını öğrenme, kanunun öngördüğü koşullar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini, yok edilmesini veya içeriğinin eksik ya da gerçeğe aykırı olması halinde bunların düzeltilmesini isteme hakkına sahiptir.

Madde kapsamında ilgili kişi, talebi doğrultusunda yapılan düzeltme, silme ve yok etme işlemlerinin, verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme, verilerinin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebi ile zarara uğraması halinde, veri sorumlusundan zararın giderilmesini talep etme hakkına sahiptir.

Maddeyle ilgili kişinin, kişisel verilerinin otomatik sistemler kullanılarak analiz edilmesi suretiyle kendisi hakkında çıkacak aleyhe sonuçlara itiraz hakkının olduğu öngörülmüştür.

c. Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler

Kanunun ilgili maddesinin ilk fıkrasına göre veri sorumlusu, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini ve verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, ayrıca verilerin muhafazasını sağlamak için uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Maddenin ikinci fıkrasında veri sorumlusunun kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi durumunda, maddenin ilk fıkrasındaki tedbirlerin alınmasından bu kişilerle birlikte müştereken sorumlu olacağı düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, veri sorumlusunun kendi kurum veya kuruluşunda kanunun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak ve yaptırmak zorunda olduğu düzenlenmiştir.

Bir diğer fıkrada veri sorumluları ile veri işleyenlerin sır saklama yükümlülüğü düzenlenmiştir. Buna göre veri sorumluları ile veri işleyenler, öğrendikleri kişisel verileri kanuna aykırı olarak başkasına açıklayamaz veya şahsi çıkarları için kullanamazlar. Bu yükümlülük veri sorumluları ile veri işleyenler görevinden ayrılışları bile devam eder.

Maddenin beşinci fıkrasında işlenen verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından ele

geçirilmesi halinde, veri sorumlusunun en kısa sürede bu durumu ilgisine ve Kurula bildirileceği düzenlenmektedir. Kurul gerekmesi halinde bu durumu kendi internet sitesinde veya uygun göreceği başka bir yolla ilan edecektir.

d. Veri Sorumlusuna Başvuru

İlgili kişiler, Kanunun uygulanması ile ilgili taleplerini öncelikle veri sorumlusuna iletmek zorundadırlar. İlgili kişiler bu iletimi yazılı veya uygulamada oluşacak ihtiyaca göre Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle yapabilirler. İlgili kişinin bu talebini alan veri sorumlusu, ücretsiz veya işlemin bir maliyeti gerektirmesi halinde Kurul tarafından belirlenen tarifeye göre ücret almayı müteakip, en kısa sürede veya en geç otuz gün içinde talebi incelemesi, kabul veya gerekçesini açıklayarak reddetmesi ve cevabını ilgili kişiye yazılı veya elektronik ortamda bildirilmesi gerekmektedir.

Maddenin son fıkrasında göre veri sorumlusunun talebi kabul etmesi halinde, gereğini yerine getirmesi gerekmektedir. İlgili kişinin başvurusunun nedeni veri sorumlusunun hatası ise veri sorumlusu başvuru için aldığı ücreti ilgili kişiye iade etmek zorundadır.

e. Kurula Şikâyet

İlgili kişi, Kanunun 13. Maddesine göre, veri sorumlusuna yapmış olduğu başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hallerinde ilgili kişi veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her halde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kişisel Verileri Koruma Kuruluna şikâyette bulunabilir. Kişilik hakları ihlal edilenlerin genel hükümlere göre tazminat hakkı saklı tutulmuştur.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi halinde re'sen görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapabilecektir. Kurul şikâyet veya re'sen öğrenilen şikâyet konusuna bağlı olup genel inceleme yetki ve görevi bulunmamaktadır. Veri sorumluları, Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç, Kurul tarafından istenene bilgi ve belgeleri on beş gün içinde Kurula göndermek veya gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkan sağlamak zorundadır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu şikâyet üzerine veya re'sen yapılacak inceleme sonucunda Kişisel Verileri Koruma Kanunu hükümlerinin ihlal edildiği kanaatine varırsa tespit ettiği hukuka aykırılıkların ilgili veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar verir ve bu kararı ilgililere tebliğ eder. Kanuna göre bu karar, tebliğden itibaren gecikmesizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilmelidir.

Kurul tarafından, şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, Kişisel Verilerin Korunması Kanununa aykırı olan uygulamanın yaygın olduğu tespit edilirse, Kurul, bu konuda

ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de alarak ilke kararı alır ve kararı yayımlar. Kurul, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde, nihai karardan önce veri işlenmesinin veya verinin yurtdışına aktarılmasının durdurulmasına karar verebilir. İlgililer Kurulun kararlarına karşı idare mahkemelerinde dava açabilirler.

f. Veri Sorumluları Sicili

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 16. maddesiyle, veri sorumlularının kaydedileceği Veri Sorumluları Sicili düzenlenmektedir. Maddeyle, veri sorumlularının kaydedilmesi amacıyla Kişisel Verileri Koruma Kurulunun gözetiminde Başkanlık tarafından kamuya açık olarak tutulan Veri Sorumluları Sicili düzenlenmektedir. Veri sorumluları veri işlemeye başlamadan önce Kişisel Verileri Koruma Kuruluna başvurarak Veri Sorumluları Siciline kaydolacaklardır. Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından belirlenecek objektif kriterlere göre, Kurul tarafından, işlenen verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi hususlarda Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisnalar getirilebilecektir.

Maddeye göre, Veri Sorumluları Siciline başvurulurken bildirilmesi gereken hususlar şöyledir:

1. Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri
2. Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği
3. Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar
4. Kişisel verilerin aktarılacağı alıcı ve alıcı grupları
5. Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler
6. Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler
7. Kişisel verilerin işlendikleri için gerekli olan azami süre.

Ayrıca bildirilmesi gereken hususlarda meydana gelen değişiklikler derhal Başkanlığa bildirilir.

12. SUÇLAR VE KABAHTLAR

A. Suçlar

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 17. maddesinde, kişisel verilere ilişkin suçlar ve cezai yaptırımlar için 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümlerine atıf yapılmaktadır. TCK "özel hayatı" ve "hayatın gizli alanını" korumaktadır. Kişinin kendisine ait bilgiler özel hayata ve hayatın gizli alanına dâhildir. Kişilere ait bilgilere karşı eylemlerde bulunanları Ceza Hukuku vasıtasıyla cezalandırmak amacıyla, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda kişisel verilere karşı suçlar ihdas edilmiştir. Kanun'un "Kişilere Karşı Suçlar" başlıklı ikinci kısmının "Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar" başlıklı dokuzuncu bölümünde, 135. maddede "kişisel verilerin kaydedilmesi", 136. maddesinde "verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme" ve 138. maddede "verileri yok etmeme" suçları düzenlenmiş, 137. maddede ise cezanın arttırılmasını gerektiren nitelikli haller sayılmıştır. Kişisel Verilerin Korunması

Kanunu kişisel verilerin işlenmesinin hukuka uygunluk hallerini düzenleyerek, Türk Ceza Kanunu'ndaki kişisel verilere karşı suçların içeriğinin belirlenmesini, hangi fiillerin suç teşkil ettiğine dair uygulamadaki ciddi tereddütlerin giderilmesini sağlamıştır.

B. Kabahatler

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 18. maddesinde, Kanunda öngörülen yükümlülüklerle aykırı davranılması halinde uygulanacak idari yaptırımlar düzenlenmektedir. Madde kapsamında aydınlatma ve veri güvenliğini sağlama, Kurul kararlarını yerine getirme ve Sicile kayıt ve bildirim yükümlülüklerine aykırı davranılması kabahat olarak düzenlenmekte ve idari para cezası yaptırımına bağlanmaktadır. Kişisel Verileri Koruma Kurulu idari yaptırımlara karar verecek olup, yaptırım kararlarına karşı idari yargı yolu açıktır.

Maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği gibi, idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişiler hakkında uygulanacak olup, üçüncü fıkraya göre, kabahat olarak düzenlenen eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi halinde, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ile diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

• İSTİSNALAR

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 28. maddesinde Kanun kapsamı dışında tutulan hususlar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında tamamen Kanun kapsamı dışında tutulan hususlar düzenlenmektedir. Maddenin düzenlemesine göre kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerle uyulmak kaydıyla, gerçek kişiler tarafından kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetleri kapsamında; resmi istatistik ile anonim hale getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla, milli savunmayı, milli güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında, milli savunmayı, milli güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında, soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi, Kanun'un tamamen kapsamı dışında tutulmuştur.

Maddenin ikinci fıkrasında, kısmen Kanun kapsamı dışında kalan hususlar düzenlenmiştir. Buna göre, kural olarak bu fıkra sayılan haller kanun hükümlerine tabi olmakla birlikte,

sadece fıkrada belirtilen kanun maddelerinde düzenlenen hükümler bakımından istisna tutulmaktadır. Bu kapsamda maddenin ikinci fıkrasında, Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10., zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11. ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16. maddelerinin uygulanmayacağı haller düzenlenmektedir. Bu haller; kişisel veri işleminin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi, kişisel veri işleminin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile didiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması, kişisel veri işleminin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması halleridir.

Kişisel verilerin korunması hakkı, sınırsız olarak korunan bir hak olmayıp, belirli koşullar altında müdahale yapılması olanaklıdır. Özellikle kamusal organlar tarafından yapılacak müdahaleye karşı kişinin rızası yoksa ancak üstün bir kamu yararının bulunması ve bu konuda verilerin korunması ile ilgili anayasal düzenlemelere uygun yapılmış kanun seviyesinde bir yasal düzenlemenin olması gerekir. Aynı zamanda bu yasal düzenlemenin normların açıklığı ve ölçülülük ilkelerine uygun olması gerekir. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gerekçesinde de belirtildiği gibi, kişisel verilerin korunması hakkına getirilen istisnalar, kişisel verilerin korunması hakkı ile diğer kamusal ve kişisel menfaatler arasında denge ve ölçülülük sağlanması açısından da gereklidir.

Bilgilerinize sunarız.

Av. Buse CEYLAN GÜRLÜK

K&Y Hukuk ve Danışmanlık